

**ОЛЕКСАНДР
КРАСОВИЦЬКИЙ**

ЗАВТРА

Харків
«ФОЛІО»
2022

ВІД АВТОРА

Коли розпався СРСР, мені було 24, і я вже керував власним видавництвом. Моя рідна мова — російська. Я все життя прожив у Харкові. Видав понад десять тисяч найменувань книг, третина з яких — російською мовою. Я знайомий із сотнями освічених, інтелегентних людей, які вміють мислити та живуть у Росії. І не готовий їх збагнути. Не готовий зрозуміти людей, які свідомо своїм мовчанням підтримують негідника, який знищує мою країну. Який знищує свою країну. Який знищує майбутнє людства.

Коли 2014 року Україна обрала європейський шлях, обрала найбільш демократичним шляхом, властивим нашій країні, — на Майдані, Росія окупувала частину нашої території, Крим і Донбас.

Момент обрали максимально по-езуїтськи. Коли Україна позбувалася Януковича і зруйнована ним армія практично не існувала. Я часто бував у Криму, об'їздив його від Керчі до Тарханкуту багато разів, і для мене його втрата відчувалася фізіологічно, неначе втрата важливого органу.

Остання моя зустріч із Кримом — каталажка на вокзалі Сімферополя у червні 2014-го, коли я приїхав попрощатися зі своєю дачею у східному Криму. Один із чоловіків у сірому плащі, який вглядався в обличчя тих, хто виходив із київського потяга, впізнав у мені учасника етерів на «Громадському ТБ» під час Майдану.

Додані до сірих осіб з холодними очима пи-яки з автоматами з якоїсь самооборони (від кого?) відвели мене до приміщення колишніх камер зберігання на першій платформі, де інтелігентний на вигляд чоловік, взявши мій паспорт і з подивом почувши назву відомого йому видавництва, артикулював самими вустами «я тебе зараз відпущу», довго м'яв у руках паспорт, обговорював зі мною бібліотечну конференцію в Судаку, чекав, коли

парочка з автоматами нас покине, не повів мене в імпровізований мавп'ятник, визирнув на вулицю, повернув мій наплічник, паспорт і порадив: «Дочекайся, коли вони зайдуть у перехід, і не біжи».

Усім було очевидно, що війна, яка розпочалася 2014 року, закінчиться лише зі смертю тирана або зі зміною режиму в Росії, що, власне, те саме. Україні залишається розвивати свою армію, військову промисловість і будувати сучасну технологічну культурну європейсько-орієнтовану державу. Харківська весна 2014-го могла закінчитися окупацією, але знайшлося достатньо проукраїнськи налаштованих харків'ян, які врятували місто. Пригадую щонедільні демонстрації під російськими прапорами на центральній вулиці міста, Сумській. Ці кепсько вдягнені, похмурі люди, які виходили з автобусів, і які приїхали з боку російського кордону, що за тридцять кілометрів від мого будинку, вносили страх і відчуття безвиході в душі харків'ян. Кордон був повністю відкритий, але не всі тямали, що ці люди — не наші земляки. Україна не мала дієздатної армії, і в перший період війни країну

врятували добровольчі батальйони, а їхнє постачання — волонтери. Громадянське суспільство на якийсь час замінило державу. Країна відбулася. Почала творитися українська політична нація.

На 21 лютого 2022 року я мав квитки до Варшави, а звідти — до країн Балтії. І стійке відчуття неминучого, пов'язаного з початком нового етапу війни. Я написав кілька постів у соцмережах, нагадуючи про Гляйвіц та інші історичні прецеденти, усвідомлюючи, що початок нового, «гарячого» етапу війни може зупинити лише російська громадськість або наджорсткі санкційні дії Заходу, що попереджають агресію, а не йдуть за нею.

Коли 1939 року нацисти інсценували просту п'єсу, автором якої був Гейдріх, у якій поляки нібито захопили радіостанцію по німецький бік кордону і передали антинімецьке звернення в етер (підготовлене заздалегідь, як і трупи в'язнів концтаборів, переодягнених у польські військові однострої), це стало обґрунтуванням війни. Я чекав чогось подібного у Донецьку чи Луганську.

Звісно, я скасував поїздку, зателефонувавши своїм контрагентам у Польщі та Балтії. Не хотів критичної миті опинитися далеко від сім'ї та колег. Багато моїх друзів за кілька днів війни пішли в самооборону, і я усвідомлював не лише рівень загрози, а й рівень відповіді.

Війна застала мене у Києві. Після шоку перших годин я побачив абсолютну зібраність захисників міста, керівництва країни й армії. Кожен крок — як організаційний, так і дипломатичний — був системним і безпомилковим. Люди повірили у Перемогу з перших днів. Маріуполь і Харків — два ключові великі міста, які не здалися ворогові, піддаються максимальним, катастрофічним руйнуванням міської інфраструктури, історичних будівель, житлових районів. Злочини загарбників протоколюють, безумовно, їх розглядатимуть не лише в українських, а й у міжнародних судах. І саме Харків чи Маріуполь мають стати місцем засідання трибуналу. Харків завжди був юридичною столицею України. А Маріуполь став символом стійкості.

Війна триває. Мої близькі зараз у Харкові. Моя колега була у зоні обстрілів в Ізюмі, у неї

на очах перед вікнами житлового будинку розірвався на частини російський гелікоптер. Мої друзі зазнали знущань загарбників під Києвом. Моя стрічка в соцмережах сповнена повідомленнями про смерті близьких. Ця війна для мене не в телевізорі, вона довкола. І так для кожного українця.

З перших днів агресії одним із питань, які мені докучали, було те, наскільки два народи колись спільної країни пішли різними шляхами і що до цього призвело. Що було причиною — величезні сировинні запаси, поставлені на службу зграйці авантюристів, які вирішили захопити світ, чи готовність населення відразу ж вірити пропагандистам-зомбувальникам, які створили йому паралельну реальність за Орвеллом. Я особисто знаю кількох таких людей. Мені було важливо зрозуміти, яка їхня психологія, зазирнути на їхню душевну кухню. Можливо, саме ці дрібні люди й привели Європу до великої війни. Вони діяли в усьому світі, створюючи паралельну реальність не лише для росіян, а й для німців, ізраїльтян, американців. Вони купували політиків, фінансували політичні партії, втручалися у вибори

через соцмережі, економічними загрозами змушували цілі групи країн поступатися своїми інтересами. Саме за такими сірими людьми йдуть армії.

Вже за тиждень агресії стало очевидним, що російські військові змушені боротися не з українською армією, а з усім народом і шансів у них немає жодних. Питання лише у часі, коли закінчиться війна, і що буде згодом. Не поділяю думку тих, хто каже, що російський народ мудрий і зробить висновки. Гадаю, до цих висновків може підштовхнути лише тривале зубожіння «за залізною завісою». Саме спробу показати, що там буде потім, я й зробив. Що буде потім в Україні — очевидно. Після цієї трагедії світ допоможе швидко відновити країну. На жаль, багато хто загине, а хтось не повернеться з вимушеної еміграції. Але Україна надовго стане модною й улюбленою всім світом. Лідеркою нового життя.

Україна ніколи не була і не буде агресором, тож війна не може закінчитись у Москві. Тому зміна режиму в Росії — справа самих росіян, тому я намагався проаналізувати, готове російське суспільство радикально все змінити

чи воліє поступово скочуватися в злидні разом із шаленою владою.

І третя частина, найважча, найстрашніша. Я намагався зрозуміти лиходія, опинитися на його місці, проаналізувати його думки з його позиції. І це виявилось напрочуд нервовим заняттям. Опинитися на місці серійного маніяка, на місці людини, яка цинічно бреше всьому світу, людини, яка загрожує смертю людству в часи, коли цінності змінилися, коли милосердя та співчуття перестали бути долею літератури. Часи, коли в людства вперше в історії є достатньо ресурсів для успішного розвитку. Часи, коли країни змагаються у наукових успіхах і культурних досягненнях. І виявилось, що в глибині думок цієї людини перебувати практично неможливо, мене викидало після кожного шматочка тексту.

Спробуйте це зробити й ви. Ця книга — не історія минулого. Це — попередження про майбутнє. Врятуймо світ разом!

СІЧЕНЬ 2022

20.01.2022

Щоденник в iPad

Повернулися з Парижа. Добре, що нарешті ковідні обмеження майже скасували. Наш Sputnik, певна річ, нікому не потрібен, але добре, що двічі з'їздили восени до Фінляндії на кордон і штрикнулися Pfizer, тепер простіше їздити Європою. Дурні чухонці навіть грошей не взяли за уколи. Три тижні у Парижі, Монмартр, Латинський квартал, Тюїльрі, Новий рік на набережній Орсе, вміють вони свято влаштувати. Добре, що дешевше було, ніж тиждень у Сочі, Машка так рвалася туди, бо всі їхні тусовщиці там, і всілякі Тімоті з дискотеками, або як це тепер називається. Але дружина вирішила заощадити грошей. За такого курсу рубля можемо собі дозволити не лише цибулевий суп жерти. Ще пам'ятаю,

як років двадцять тому ковбасу зі собою до Ніцци возили.

21.01.2022

Група «ВКонтакті»

«Рідний Санкт-Петербург»

Дорогі земляки, повернувся з відпустки, побачив, як негідники загнивають. Скоро їм без наших грошей узагалі кирдик. До рота зазирають. І ще наважуються гавкати, що ми якось не так наші війська навколо України посуваємо. Подумаєш, хохлів трохи налякали, пересунули кілька «Іскандерів» із Сибірського округу до Воронежа, не їхня собача справа. Нашим газом опалюєте, от і мовчіть у ганчірочку. Тепер на газ чесна ціна, Ви свої гроші приготували? Ще й не те буде, ось із Катаром домовимося і вам сьогоднішні сімсот доларів за тисячу кубів манною небесною здадуться.

22.01.2022

Повідомлення у WhatsApp

Сергію, там Лавров дуже дипломатично з ними побалакав, мовляв, Україну не чіпати-

мемо, Росія шанує наші угоди та мир у всьому світі. Так і коментувати увечері в етері, чи як завжди?

23.01.2022

Telegram-канал «Україна сьогодні»

За найдостовірнішими даними, Зеленський разом із Порошенком за шість років вкрали з бюджету на будівництві доріг понад двадцять мільярдів доларів ваших грошей, любі читачі.

А ось Лукашенко думає про народ, які дороги збудував, усіх корумпованих чиновників розстріляв ще в дев'яності, тому в Батьки не цуплять, дороги кращі, ніж у Європі, тільки в Росії так само круто.

24.01.2022

Facebook, світлина на тлі Ісаакіївського собору

Пишаюся тим, що живу в Пітері, милуюся твоїм дивом, Монферране. Вже в ХІХ столітті ми мали технології, що дозволили поставити

такі колони, що будь-яку війну витримають. Хоча яка війна у двадцять першому столітті? Ми їх економічно скоро навколішки поставимо.

25.01.2022

Група «ВКонтакті» «Ать-два»

Хлопці, не набридло вам того Байдена слухати? Чим вам навчання в Білорусі не подобаються? Давно настав час Батьці показати, що годі йому вже зватися. Йому пропонували місце голови Союзної держави на п'ять років, не захотів. Тепер йому вже ніхто не запропонує. У нас Медведєв не працевлаштований. Нехай Батька тремтить від наших танків у всій своїй країні. І хохли нехай бачать, як ми вміємо терористів придушувати. Усі їхні «бендерівські» банди за дві години переклацаємо, коли дійде до цього справа.

26.01.2022

Щоденник в iPad

Усе ж добре, що я не пішов тоді на «Ехо Москви» працювати, сидів би без грошей там, ще й тремтів, що ФСБ із країни не випустить,

коли за п'ятякання доведеться відповідати. А так — кілька годин на день попи*дів, і «в шоколаді», і сім'я задоволена, і на дівчаток вистачає. І Єгипет із Туреччиною кілька разів на рік, і Париж «бай найт», і риболовля у Фінляндії з друзями, і пенсія не дві копійки, як у роботяг.

27.01.2022

Група «ВКонтакті» «Мамине щастя»

Дівчатка, які ж ви молодці, народжуйте ще, Президент же казав про підвищення допомоги на другу і далі дитину, нам обов'язково потрібно зберегти домінування слов'янського населення. Ви ж бачите, скільки таджиків понаїхало, розумію, це потрібно, щоби хтось роботу за нас виконував, але треба більше народжувати, подруги, повинен же хтось цих «понаїхавших» у шорах тримати, їм же в нас маслом намазано, у порівнянні з їхніми злиденними країнами.

28.01.2022

Повідомлення у WhatsApp

Сергію, невже Байден має рацію і ми увійдемо в Україну? Це ж самогубство!

29.01.2022**Повідомлення у Viber**

Котику, можна, я приїду до тебе за годину? Набридли всі ці нерви, тільки ти мене й розумієш.

30.01.2022**Пост у Facebook
на тлі арки Генерального штабу**

Росії збудував, 200 років тому, яка потуга! Генеральний штаб тоді, а командування Західного округу тепер — це потужний інтелектуальний центр нашої армії! Саме звідси пішли наші успішні військові операції, ми контролювали шосту частину світу і незабаром знову контролюватимемо.

31.01.2022**Щоденник в iPad**

Атож, хоч собі можу сказати, що буде, якщо ми навсправжки поліземо на Україну. Чи «в Україну» треба буде писати? Добре ще, якщо тільки в ДНР армію запровадять, а якщо

повністю дві області захочуть взяти? Нам же все в Європі закриють, тільки до Сочі у відпустку й поїдемо. І то, якщо заберемо ці дві області. А якщо загрузнемо? Страшно сказати, скільки українців тут шпигують. Вони ж тут усе підірвуть, у них ніякого чуття міри немає. Потрібно дачу підготувати до тривалого проживання, до Гатчини ж українці не дістануться? Хоча там палац відбудували для прийомів.

ЛЮТИЙ 2022, ПЕРША ДЕКАДА

1.02.2022

WhatsApp

Сергію, я не готовий про це писати, це ж повна дикість, хто ж такому повірить. Ну які українські диверсанти в Улан-Уде? Ну яка, нахрін, натовська пропаганда в Абхазії, там нікого, хто вміє читати, не залишилося!

Ну ок, так, я розумію, але скажи йому!

ЗМІСТ

Від автора	3
Завтра не буде. Трагедія одного росіянина	11
Завтра в Росії. День Перемоги	57
Вчора не буде завтра. У голові у Путіна	101